

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/130
KARAR NO : 1984/360

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mustafa Erdoğan Çavuşoğlu ve arkadaşları

O L A Y : 18-11-1976 günü, Göztepe Akşam Ticaret Lisesi'nde öğrenci

olan sol görüşlü öğrencilerin, sağcılara karşı gösteri yaptıkları, bu gösteriyi okul müdürünün önlediği, 19-11-1976 günü, saat 23.30 sıralarında okul önünde ve okulun dağılışı sırasında sağ görüşlü sanıkların, sol görüşlü maktülle karşılaştıkları ve onu yakalayıp sürükledikten sonra taşıdıkları tabanca ile maktülle ateş edip öldürdükleri, böylece sanıkların adam öldürmek ve 6136 sayılı yasa'ya aykırı davranmak suçunu işledikleri ile ri sürülerek Kadıköy C. Savcılığı'na 26-11-1976 günlü, 1976/4777 esas sayılı talepname ile kamu davası açılmıştır.

Kadıköy Sorgu Hakimliği'nce yapılan ilk soruşturma sonunda, sanıkların üzerlerine atılı suçu işledikleri yolunda dosyada yeterli kanıt bulunduğundan, eylemlerine uyan TCK'nun 448., 463., 31., 33., 40. maddeleri ve 6136 sayılı yasa'nın 13. maddesine göre cezalandırılmaları için son soruşturmanın Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'nde açılıp yapılmasına 22-7-1977 gününde, 1976/128 esas sayı ile karar vermiştir.

Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi: 2-2-1979 gününde, 1978/74, 1979/23 sayı ile; suçun, görüş ayrılığından kaynaklandığı, sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemi niteliğinde olduğu ve davada sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevli bulunduğu,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi: 23-2-1981 gününde, 1980/52, 1981/131 sayı ile; 1402 sayılı yasa'nın 13) a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmediğinden, davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu,

Gerekçeleri ile görevsizlik kararı vermişlerdir.

Dosyanın Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesi üzerine; olumsuz görev uyuşmazlığı olduğu halde dosya yeniden esasa kaydedilmiş ve yapılan yargılama sonunda, 16-4-1982 gününde, 1981/83, 1982/87 sayı ile; sanıklardan kimilerinin mahkûmiyetine, kimilerinin beraatine karar vermiştir.

Kararın temyizi üzerine Yargıtay 1. Ceza Dairesi; hükmü daha önce verilen görevsizlik kararları nedeniyle oluşan olumsuz görev uyuşmazlığı çözülmeyen duruşmaya devamla hükmün kurulmasının yasa'ya aykırılığı yönünden bozmuş, bozmaya uyularak yapılan yargılama sonunda, 14-4-1983 gününde uyuşmazlığın halli için dosyanın mahkememiz'e gönderilmek üzere C. Savcılığı'na tevdiine karar vermiş, dosya 2-5-1983 günlü yazı ile mahkememiz'e gönderilmiştir.

Böylece; Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2-2-1979 günlü, 1978/74, 1979/23 sayılı görevsizlik kararı ile İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri

Mahkemesi'nin 23-2-1981 günlü, 1980/52, 1981/131 sayılı görevsizlik kararları nedeniyle 2247 sayılı yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Ali Suat Erkoç, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı, 4-7-1984 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunuktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiöglü ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç; 26-12-1978 günü İstanbul ilinde ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 19-11-1976 günü işlemiştir.

Atılı suçun; görüş ayrılığından kaynaklandığı, sanıkların sağ, maktülün sol görüşlü olduğu yolunda dosyada yeterli beyan ve bulgular mevcuttur. Bu itibarla, görüş ayrılığından kaynaklanan, yaşam hakkına yönelik suç MGK'nin 7 sayılı kararı 4.maddesi kapsamında ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

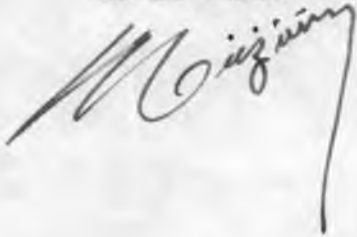
Ancak suç; sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içinde bağlantısını gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Her ne kadar dosyada yer alan ve müdahil tarafından, olaydan sonra olay yerinde bulunduğu ve sanıkların kaçarken düşürdüğü beyan edilip, mahkemeye verilen belgenin fotokopisinde, sanıklardan kimilerinin oba başkanı olduğu, kimi sol görüşlü kişilerin isimlerinin yer aldığı yazılı ise de; bu sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevsizlik kararında belirtildiği üzere sanıkların yasa dışı örgütlerle ilişkileri saptanamadığından, salt bu belgenin görevi tayinde bir somut kanıt olarak nazara alınması düşünülemez.

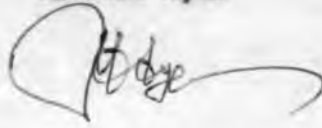
Açıklanan nedenlerle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2-2-1979 günlü, 1978/74, 1979/23 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Kadıköy 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 2-2-1979 günlü, Esas-1978/74, Karar 1979/23 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 4-7-1984 gününde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tuzlu

Uye,
Y. İsmet Ayer

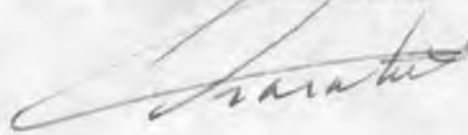
Uye
Ali Suat Erkoç

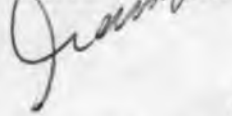
Uye
Mustafa Aksoy

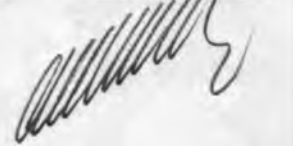
Uye
Necati Karakış

Uye
Yavuz T. Özyen

Uye
Muammer Aksüt

11/7
S.Y.